WYCHOWANIE FIZYCZNE

XIV année 1935

101306
II
16 (1935)

Biblioteka Jagiellońska
1002357227

ROK XVI 1935

MIESIĘCZNIK

POŚWIĘCONY HIGJENIE WYCHOWAWCZEJ I ĆWICZENIOM CIELESNYM W DOMU, SZKOLE, ARMJI I STOWARZYSZENIACH

EDUCATION PHYSIQUE

32

101306 II

ROCZNIK XVI. 1935.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY HIGJENIE SZKOLNEJ I WYCHOWAWCZEJ ORAZ KSZTAŁCENIU CIELESNEMU W DOMU, SZKOLE, ARMJI I STOWARZYSZENIACH, ORGAN MIĘDZYUCZELNIANY STUDJÓW WYCHOWANIA FIZYCZNEGO (STUDJUM W. F. UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO, STUDJUM W. F. UNIWERSYTETU JAG., CENTR. INST. WYCH. FIZ. NA BIELANACH) POLECONY PRZEZ MIN. W. R. I O. P., PAŃSTW. URZĄD WYCHOW. FIZYCZN. I PRZYSP. WOJSKOW., KURATORJA OKR. SZKOLNYCH, ZASZCZYCONY NAGRODĄ Z FUNDACJI G. PIRAMOWICZA.

KOMITET REDAKCYJNY:

Prof. Dr. Białaszewicz (Warszawa), Prof. Dr. S. Błachowski (Poznań), Nacz. J. Błoński (Warszawa Min. W. R. i O. P.), Prof. Dr. L. Bykowski (Poznań), Prof. Dr. St. Ciechanowski (Kraków), Prof. Dr. F. Czubalski (Warszawa), Dr. T. Drabczyk (Warszawa), Prof. Dr. P. Gantkowski (Poznań), Prof. Dr. W. Gądzikiewicz (Kraków), Pułk. Dr. Z. Gilewicz — Dyrektor C. I. W. F. (Warszawa), Prof. Dr. T. Janiszewski (Warszawa), Prof. Al. Janowski (Warszawa), Prof. Dr. Karaffa—Korbut (Wilno), Pułk. dypl. Kiliński (Warszawa), Dr. P. Klamrzyński (Krzemieniec), Pułk. Dr. Krzyski (Warszawa), Dr. J. Kuchta, wizyt. Min. W. R. i O. P. (Warszawa), Dr. A. Maciesza (Płock), Prof. Dr. Michałowicz (Warszawa), Ppułk. Doc. Dr. Wł. Missiuro (Warszawa), Dr. Mozołowski (Lwów), Doc. Dr. J. Mydlarski (Warszawa),—sekretarz, Prof. Dr. B. Nawroczyński (Warszawa), wizyt. H. Olszewska (Warszawa), Dr. M. Orłowicz (Warszawa), Prof. Dr. Orłowski (Warszawa). Prof. Dr. E. Piasecki (Poznań), Dr. E. Reicherówna (Warszawa), Doc. Dr. Rogalski (Kraków), Gen. Dr. St. Rouppert (Warszawa), wizyt. W. Sikorski (Poznań), Doc. Dr. K. Stojanowski (Poznań), Doc. Dr. G. Szulc (Warszawa), Prof. Dr. S. Szuman (Kraków), Br. Wierzbicki (Poznań), Gen. bryg. Olszyna-Wilczyński, Dyrektor P. U. W. F. i P. W. (Warszawa), Doc. Dr. A. Wojciechowski (Warszawa), wizyt. Z. Wyrobek (Kraków), Prof. Dr. L. Zbyszewski (Poznań), Ppłk. Wł. Ziętkiewicz, zast. dyr. P. U. W. F. (Warszawa).

„Wychowanie Fizyczne" (Éducation Physique) Révue mensuelle consacrée à l'hygiéne scolaire et à l'éducation physique, bulletin des Instituts Supérieurs d'Education Physique en Pologne et de plusieurs Associations, rédacteur en chef, colonnel dr. S. Gilewicz directeur de l'Institut Central d'Education Physique à Varsovie.

SPIS RZECZY

rocznika XIV (1935) czasopisma „Wychowanie Fizyczne".

I. ARTYKUŁY ORYGINALNE.

Str.

1920 — 1934 1
Doc. Dr. G. Szulc. Kształcenie lekarzy sportowych 4
Wiz. Z. Wyrobek. Zarys struktury organizacyjnej sportu 12
Kpt. dr. Cz. Jaworski. Przyczynek do statystyki uszkodzeń w sporcie . . 22
F. Wardas. Sport i wychowanie fizyczne — a wychowanie w szkołach zawodowych 32
F. Fidziński. O t. zw. talaria 44
Zarys działalności Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego według danych urzędowych 71
Wychowanie fizyczne w szkołach Rzeczypospolitej według danych Wydziału Wychowania Fizycznego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego 117
Doc. Dr. W. Dega. Zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom w narciarstwie . 127
Stanisław Ciechanowski. Marszałek Piłsudski o wychowaniu fizycznem młodzieży akademickiej i młodzieży wiejskiej 197
Dr. Eug. Piasecki, prof. Uniw. Pozn. Sport a sportowanie 205
Doc. Dr. Tadeusz Rogalski. „Mnie chodzi o to, żeby przedłużyć wyniki osiągnięte w szkole średniej, ażeby one miały miejsce i na uniwersytecie" . 211
Płk. dr. Zygmunt Gilewicz. Wychowawcze kierunki w sporcie 215
Prof. L. Jaxa Bykowski. Wychowanie a tresura 235
Wizyt. W. Sikorski. O właściwy typ wychowawcy fizycznego 243
Dr. M. Deżyna. W sprawie kształcenia lekarzy sportowych 248
G. Szulc. W sprawie kształcenia lekarzy sportowych 250
Tyrankiewicz, dr. Sokal, Kornat. Z zagadnień organizacji wychowania fizycznego 273
Płk. dr. Z. Gilewicz. O własne drogi w wychowaniu fizycznem 345
D. Rosenberg. Rozchylenie stóp w postawie stojącej 361
Prof. Dr. W. Gądzikiewicz. Projekt organizacji opieki higjeniczno-lekarskiej w szkołach powszechnych 398
B. Zawadzki. Z nowszych badań nad rozwojem ruchowym dziecka . . . 408

II. WYCHOWANIE FIZYCZNE ZAGRANICĄ.

W. M. Międzynarodowy Kongres Medycyny Wychowania Fizycznego i sportu w Chamonix 38
T. Biernakiewicz. Konferencja pracowników wychowania fizycznego . . 366
W. Sikorski. VII Międzynarodowy Kongres Wych. Fiz. w Brukseli . . . 422

III. Z ORGANIZACJI I METODYKI WYCHOWAWCZEJ.

Str.

Wiz. W. Sikorski. Podział ćwiczeń ze stanowiska dydaktyki 140
Dyr. J. Kilarski. Górskie wycieczki szkolne 300
St. Mościcki. Szkic programu obozowego 308
Wł. Humen. Kilka uwag o turystyce narciarskiej 427
H. Czarnik. Hokej na lodzie 438

IV. DZIAŁ SPORTOWY.

Wł. Humen. Instruktor czy trener? 1
Kpt. A. Theuer. Racjonalny trening łyżwiarski 1
Por. K. Laskowski. Z zagadnień taktyki w szermierce 4
W. Kłyszejko. Sędziowanie w koszykówce 7
W. Kłyszejko. „Atak" w siatkówce 12
M. Beaujean. Skok w dal z rozbiegu 16
J. Skład. Zawodnicza zaprawa do skoku w dal 19
Kpt. J. Baran. Stanowisko metodyki w ćwiczeniach sportowych . . . 1
Dr. Fr. Caljer. Sędzia sportowy 7
Por. K. Laskowski. Z zagadnień taktyki w szermierce (Turniej) . . . 10
St. Petkiewicz. Biegi 17

V. OCENY KSIĄŻEK.

Fr. Knudsen. Traek af Boldspillets Historie (E. P.) 51
Dr. K. Hilgartner. Dictionnaire français - tchèque de la gymnastique et des sports (E. P.) 51
J. Grabowski. Piłka nożna (D. Rosenberg) 51
W. Wagner. Podług słońca i gwiazd (D. Rosenberg) 52
Marjan Krawczyk. Ćwiczenia cielesne w szkołach powszechnych (Z) . . 146
Walerjan Sikorski. Wychowanie fizyczne w szkole powszechnej (Z) . . 147
Fr. Krawczykowski. Przez ćwiczenia cielesne do zdrowia ciała i duszy (Z) . 147
W. Krygier. Hokej na lodzie (D. Rosenberg) 148
A. Kalinowski. Naturalna metoda nauki pływania (D. Rosenberg) . . . 148
Henryk Gąsiorowski. Przewodnik po Beskidach Wschodnich 149
Prof. St. Szuman i *Doc. St. Skowron.* Organizm a życie psychiczne (B. Zawadzki) 150
Dr. H. Jabłczyńska-Jędrzejewska ze współudziałem *Dr. Czarnockiej-Karpińskiej, A. Heinricha, Dr. S. Leszczyńskiego, St. Żytkowiczowej.* Narciarstwo (Z. J.) 151
Stadjon Młodych. Dwutygodnik Nr. 1 (Z) 151
Helena i *Jerzy M. Rytardowie.* Wilczur z Prohyby 152
Helsingin Yliopiston Voimistelulaitos. Gymnastik inrättningen vid Helsingfors Universitetet (Dr. M. Deżyna) 152
Dr. Władysław Osmolski. Teorja sprawności ruchowej (D. Rosenberg) . . 252
Doc. Dr. Adolf Wojciechowski. Uszkodzenia sportowe u kobiet (D. Rosenberg) 255
Waszak Stanisław Mgr. Prawda w oczy (M. Nadobnik) 256
Dr. Jan Schwarz. Podręczny atlas fizycznego i psychicznego rozwoju młodzieży (Dr. Jan Glaza) 256
Henriette Riskauer. Morgengymnastik för Kvinder (Wiz. W. Sikorski) . . 257
Doc. Dr. Gustaw Szulc. Hygjena żywienia (Z) 322
Podręcznik opieki nad alkoholikami (Dr. M. Deżyna) 322
Józef Flisak. Wychowanie fizyczne w organizacjach młodzieży pozaszkolnej (Mgr. S. Ługowski) 322
E. Passendorfer. „Jak powstały Tatry" (Dr. Jerzy Młodziejowski) . . . 322
A. Tuszyński. Katechizm kierowcy 323
A. Tuszyński. A. B. C. motocyklowe 324

Str.

Stanisław Szymborski. Wisła — przewodnik dla turystów wodnych (Z) . . 379
Dr. J. Bogdanowicz. Cechy biologiczne wieku dojrzewania (Z) 379
W. Junosza Dąbrowski. Jak zostać mistrzem pięściarskim (D. Rosenberg) . 380
W. Dobrowolski. 15 minut gimnastyki porannej (D. Rosenberg) 381
W. J. Goryńska, J. Kurkowska-Spychajowa, J. Dymecka, I. Lewandowska, W. Strzemińska-Sałażyna. Szermierka — Łucznictwo — Strzelanie (D. Rosenberg) 381
Inż. Juljan Ginsbert. Co to jest marynarka wojenna (D. Rosenberg) . . 383
Prof. Dr. E. Piasecki. Zarys teorji wychowania fizycznego. (Prof. Dr. St. Ciechanowski) 443
Dr. W. P. Hubert van Blijenburgh. Principes fondamentaux de l'èducation physique. (E. Piasecki) 444
J. Jarząb. Jak zachować zdrowe zęby. (Z) 445
Dr. Fr. Łabędziński. O gruźlicy i sposobach jej zwalczania. (Z) . . . 445
Doc. Dr. Dega. Znaczenie postawy w wychowaniu fizycznem z punktu widzenia zdrowia. (Z) 445
Al. Zalewski. Krótki podręcznik pływania. (Z) 446
K. Pietkiewicz. Nauka jazdy na nartach. (Dr. J. Mazurek) 446
Gen. M. Zaruski. Wśród wichrów i fal. (D. R.) 447
Fr. Krawczykowski. Jak wykonać przybory do ćwiczeń cielesnych w szkole powszechnej. (A. Brzezicki) 448

VI. STRESZCZENIA.

Z prasy polskiej.

Prof. E. Piasecki. Dawna szkoła polska jako rozsadniczka ćwiczeń cielesnych (autoreferat) 53
Prof. E. Piasecki. Jaworowi ludzie (autoreferat) 155
Z prasy harcerskiej (M.) 156
Prof. E. Piasecki. Kultura fizyczna jako problem wychowania narodowego (autoreferat) 257
T. Rogalski. Anatomja der aufrechten Haltung des Menschen (Anatomja postawy stojącej człowieka (Dr. W. Dega) 259
Dyr. Br. Duchowicz. Walka z alkoholizmem na terenie szkoły w chwili obecnej (J. Wowczakówna) 260
Płk. Dr. Władysław Osmolski. Głowa i ręka (A. Brzezicki) 261
Dr. Fr. Ks. Cieszyński. Alkohol a dziecko (J. Wowczakówna) 262
Dr. J. Bogdanowicz. Zagadnienie zdrowia a praca fizyczna w szkole (A. Brzezicki) 324
Dr. T. Kielanowski. Sport a alkoholizm (J. Wowczakówna) 325
Dr. Fr. Witaszek. Wartość izolacyjno-cieplna tkanin odzienia harcerskiego (J. Wowczakówna) 326
Prof. Adam Wodziczko. Praca młodzieży na polu ochrony przyrody (J. Wowczakówna) 327
Alojzy Wiertel. Harcerstwo a ruch przeciwalkoholowy (J. Wowczakówna) . 328
Dr. T. Chrapowicki. Trzy lata działalności Parku Zdrowia w Ciechocinku 384, 450
Prof. Dr. P. Gantkowski. Leczenie słońcem i powietrzem wogóle, a w uzdrowiskach w szczególności. (Z). 449
Dr. S. Landfisch. Poglądy Jana Piotra Franka na wychowanie, w szczególności na wychowanie fizyczne. (Dr. M. Deżyna) 449

Z prasy obcej.

Str.

Clark W. Hetherington. Wykształcenie fachowe w wych. fiz. (A. K.) . . 55
Clark W. Hetherington. Stanford University. Przygotowanie wymagane od nauczyciela wych. fiz. (A. K.) 58
G. Vitry. Un voyage medical en Pologne et en Russie. Podróż lekarska po Polsce i Rosji (M. Deżyna) 59
Nowa sportowa ustawa akademicka. Die Neue Hochschulsportordnung (A. K.) 59
Gisela Lyng. Enkelte bemerkninger vom kvinneidretten paa grunnlag av laegenndersökelser under marsikonkurrance. Poszczególne uwagi o sporcie kobiecym na podstawie badań lekarskich przy zawodach w chodzie (D. Rosenberg) 157
Prof. Dr. med. Carl. Schiötz. Gymnastikken fjernej fett og gjór kroppen kraftigare. Gymnastyka usuwa otłuszczenie i czyni ciało silniejszem (D. Rosenberg) 160
Em. H. Undersögelser over strengt Muskelarbejde. Badania natężającej pracy mięśniowej (D. Rosenberg) 161
Kobieta, sport i macierzyństwo. Nordisk Kvinnogymnastik Nr. 1/1933 (D. Rosenberg) 163
Orlie M. Clem. Syracuse Uniwersity. Nowoczesne kierunki w skautingu. Modern Tendancies in Scouting (A. K.) 163
Karl Webber Bookwalter. Critic Instruktor, Indiana Univ. Rozwijanie przewodnictwa uczniowskiego przez wych. fiz. Developing Pupil Leadership Trough Phys. Educ. (A. K.) 165
Revue des Jeux scolaires et de Hygiene sociale (Z.) 167
Prasa belgijska. „Notre Action" 168
Riista di scienza applicate all Educatione fizica e giovanille 169
G. Schäffler. Reiten und seine Beziehung zu anderen Sportorten. Zersuch einer neuen, grundlegenden Betrachtungsweise der Bewegungsformen des Reitens. Jazda konna i jej stosunek do innych rodzajów sportu. Próba nowego, podstawowego poglądu na formy ruchowe jazdy konnej (A. K.) 171
Wychowanie fizyczne w obliczu przyszłości. The Journal of Health and Physical Education (A. S. K.) 263
„Szkoła na rozdrożach". The Journal of Health and Physical Education (A. S. K.) 265
„Jak się odbił kryzys w nauce na wychowaniu fizycznem". How has the Depression in Education Affected Physical Education? (A. S. K.) . 266
Wychowanie fizyczne w obecnej zmieniającej się cywilizacji. Physical Education in This Changing Cwilization (A. S. K.) 330
Rivista di Scienze Applicate All'Educazione fisica e giovanille (M.) . . 332
M. Boigey. Rak a ćwiczenia (Dr. M. Deżyna) 334
W. Thorner. Doświadczenia nad wpływem treningu na psach. Badanie histologiczne mięśni, serca i szkieletu (Dr. M. Deżyna) 334
Dr. Otto Hinrichsen, Herisau. Alkohol i twórczość (Dr. M. Luziński) . . 335
Miriam M. Wagner. Objektywna metoda oceniania początkujących w tenisie. An Objective Method of Grading Beginner in Tennis 336
Dr. Filip Tissie. Nadczłowiek (Dr. H. M.) 386
Marceli Beaujean. Tissie zmarł (Dr. H. M.) 388
Antoni Bassleer. Społeczna rola szkoły (Dr. H. M.) 389
Prof. Mikołaj Peude. Śmierć niespodziewana (Dr. H. M.) 390
J. Demaret. Naukowe wyniki racjonalnej organizacji wychowania fizycznego (Dr. H. M.) 391
Lucien Welleus. Wychowanie fizyczne nienormalnych (Dr. H. M.) . . . 391
M. Boigey. Ćwiczenia a cholesterynemja. (Dr. M. Deżyna) 451
E. H. Christensen, A. Krogh et J. Lindhard. Badania wpływu bardzo nasilonej pracy mięśniowej na ustrój. (Dr. M. Deżyna) 451

Str.

E. Hansen. Dług tlenowy ustroju w czasie i po pracy mięśniowej. (D. Rosenberg) 457
Dr. Wanderwael. Nowoczesne teorje skurczu mięśniowego (Dr. H. M.) . 461
Dr. Ceny. Nadzór lekarski i poradnie. Ośrodki higjeny w Courbevoie. (Dr. H. M.) 462
Dr. Giovanni, Ferro Luzzi. Odczyn Donaggio w ocenie zdolności do uprawiania sportu. (J. M.) 463
Prof. E. Fervauto. Podstawy i cele wychowania fizycznego (J. M.) . . . 464
Prof. W. Thompsen. Stopa i wychowanie fizyczne. (S). 465
Dr. L. Englert. Możliwości i granice nauki wychowania fizycznego. (S.) . 467

VII. Z TOWARZYSTW, INSTYTUCYJ I ZJEZDÓW.

Z posiedzeń lekarzy szkolnych w Ministerstwie W. R. i O. P. 60, 172, 174, 268
Z posiedzeń lekarzy szkolnych przy Kuratorjum O. S. Poznań . . 174, 339
Sprawozdania z posiedzeń sekcji W. F. przy Pozn. Okr. TNSW, odbytych wraz z Kołem W. F. S. U. P. 61, 62, 63, 65, 66
Studjum Wych. Fiz. Uniw. Pozn. 176, 269, 340, 479
IV Międzynarodowa Konferencja w sprawie schronisk wycieczkowych dla młodzieży 469
Obóz gimnastyczny w Revingehed 471

VIII. ZMARLI.

Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski . . . . 187—22
C. F. Gommaerts (E. P.) 66
Płk. Dr. Władysław Osmolski (Z. G.) . . . . 71, 227 i 230
Dr. Kazimierz Wyrzykowski (E. P.) 177
Marja Germanówna (T. D.) 178
Dr. Roman Kordys (T. D.) 178
Dr. Philippe Tissié (Z. G.) 270
Dr. P. Godin (M. D.) 393

IX. KRONIKA. 66, 179, 270, 341, 392, 480.

X. RÉSUMÉS. 67, 183, 271, 344, 394, 484.